

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Kerületi beosztás

Debrecen, január 9.

Az utóbbi időkben mind többször került föl a hír, hogy az 1915. évi általános választások előkészítése folytán aktuális lett a választókerületek új beosztásáról szóló törvényjavaslat is.

Ennek a javaslatnak az első anyagát Vargha Gyula dr., a központi statisztikai hivatal igazgatója készítette el és az ő előterjesztéseit, melyek etnográfiai és történelmi adatokra támaszkodtak, kiadta a belügyminiszter a törvényhatóságok első tisztviselőinek véleményes jelentésére.

Ezek a munkálatok egészen bizalmas természetűek és csak informatív jelentőségűek, mert a kerületi beosztásnak végül mégis csak az lehet a fundamentuma, hogy hol mennyi a választók száma, nem pedig az, hogy hol milyen pártállású polgárok laknak.

Előre látjuk, hogy a parlamenti ellenzék, melynek a választójogi kérdéseknél bősz alkalma lesz a saját pártpolitikai céljait előtérbe tolni, egy pillanatig sem fog habozni és mindent elkövet, hogy a normális kiszámítási alapot felforgassa, — a beosztást, bármilyen lenne is az, felforgatni igyekezzék. Egyrészt azért, hogy a választójogot minél távolabbi időre kitolhassa, másrészt, hogy ha már a törvény életbe léptetését megakadályozni nem tudná, legalább az általa kiszemelhető kerületekben magának mandátumokat biztosíthasson.

Erre a mesterkedésre el lehetünk készülvél. Abban az ellenzéki harcban, mely készül a kerületi beosztásokkal szemben, a magyarság szupremáciája semmi, a magyar értelmiség uralmának fentartása még a semminél is kevesebb.

Két tendencia kell az ellenzéknek. Az egyik: hogy a szociáldemokrata pártot minél hosszabb ideig sakkban tarthassa, — a másik: hogyha már ez nem lehetséges, akkor saját tagjainak minél több mandátumot tudjon biztosítani.

Ez a taktika azonban valószínűleg befagy. Befagy, mert a kerületi beosztások végrehajtását a törvény, minden valószínűség szerint a törvényhatósági bizottságokra fogja bízni.

Az a körülmény, hogy ennek a nagyon fontos feladatnak teljesítésénél nem éppen csak a számarányok beosztása a lényeges, hanem hogy a magyarság szupremáciája és az értelmiség befolyásának fenntartása még lényegesebb és hogy éppen ezeket a kiemelkedő momentumokat sablonos sinek közé szorítani képtelenség, — a törvényhatóságok bizottságaira igen nehéz elhatározásokat hárít, mert itt a rendszertől való eltérések fogják megállapítani a törvényhatósági munka kvalitását és értékét.

A közgyűléseknek igen magas színvonalra kell emelkedniök ennek a kérdésnek tárgyalásánál, mert sok esetben az lehet majd a magasabb nézőpont, hogy éppen a törvényhatóság területén kevesebb legyen a választókerület, — míg más esetekben az,

hogy több legyen ugyan a kerület, de a lakosságnak olyan elemei jussanak bele az új kerületbe, melyek a joggal élni tudnak anélkül, hogy a társadalmi rend anarkiájára törekednének.

Amennyire mi a magyar törvényhatóságok szellemét ismerjük, megnyugvással gondolunk arra, hogy ezek a testületek becsületesen, hogy ne mondjuk magas idealizmussal fogják elvégezni ezt a feladatot, ha a törvény csakugyan rájuk bizza, — mégis egy bökkenője lesz ennek a munkának. És pedig az, hogy ezekben a testületekben a lokálpatriotizmus annyi választókerületet fog a maga részére követelni, amennyi két országnak is sok volna. Ebből bizonyára nehéz, súlyos küzdelmek keletkezhetnek az országban és félünk, hogy nagyobb darázs-fészek lesz belőle, mint a sajtóreform.

— **Hazai miniszter Bécsben.** Bécsből jelentik: Hazai Samu báró honvédelmi miniszter, aki tegnap este parancsörtszítje, Négyhegyi százados kíséretében Bécsbe utazott, ma délelőtt fölkereste a közös hadügyminisztériumot és ott reszort-ügyekben tanácskozást folytatott.

— **A bácsmezei főispánság.** Szemző István, Bácsmezei és Zombor város főispánja a Sándor János belügyminisztertől saját kérelmére nyert két havi szabadságidejét ma megkezdte és hivatalát erre az időre átadta Scultéty Ferenc alispánnak. E váratlan esemény következtében munkapárti körökben Szemző Istvánnak a főispáni székéből való távozását befejezett ténynek tekintik. Szemzőt a szabadságáról való visszatérése után felkérlik, hogy tovább is maradjon meg hivatalában.

Wacha hófehéren mos.

A kis házikó

Irta: Jean Vignaud.

Claude Servieres reggelijénél olvasta újságját, amidőn hirtelen fölkiáltott.

Felesége csodálkozva nézett reá.

— Mi történt?

— Semmi különös, csak hirtelen birtokosok lettünk. Az asszony, aki szokva volt férje tréfáihoz, mit sem szólt, mire Claude élénk kézmozdulatokkal kísérve beszédét, így folytatta:

— Thevenin meghalt. Emlékszik fehér bokavédőre, fikszirozó tekintetére, ha egy asszonyt köszöntött?

— Oh, igazi uriember volt azért.

— Hogyne, — felelte Servieres és fölkelte az asztaltól.

Társadalmi állásához megfelelően mindig méltóságteljesen haladt, mint a tőzsde egyik oszlopához illik, iróasztalához igyekezett és annak egyik titkos fiókjából egy megsárgult papírlapot vett ki. Egy elismervény volt, amelyben Thevenin régi adósságok fejében halála után ráruházta Criqueboeuft nyaralóját Tronville mellett.

Servieres feleségének nyújtotta a lapot, az asszony bele sem nézett, csak halkán morgogta:

— Tehát tiszta igazság, csakugyan való!

Azután a halotról beszéltek. Valamikor kedves barátjuk volt az elegáns báró, de megunták a gótai almanach örökös emlegetését, Thevenin kissé különös modorát és érintkezését megszakadt. Alig beszéltek róla tíz év óta, míg most a kedves emlékeket felújítván, az elhunyt kedvessége, elmés társalgása jutott csupán csak eszükbe.

— A jegyzővel kell beszélnem — mondta Servieres.

Már látta magát a pirosló szőlővenyigék között, míg a felesége a házikó híres szép fekvéséről ábrándozott. Aztán Servieres illő feketébe öltözött, hogy kártyáját leadja a megboldogult rokonainál.

Egész éjszaka a házról beszélgettek. — Megvitatták annak előnyeit, hátrányait, annyit beszéltek, oly hévvel vitatkoztak, hogy Servieres majdnem lekéste a vonatot.

Mikor kiért a pályaudvarra, éppen fűtyült a mozdony. A kocsiiban megismerkedett utitársaival, birtokáról beszélgetett velük és szidta a vincellérek megbízhatatlanságát.

Szomszédja azt hitte, hogy a közelgő választásokra készítgeti ez elő a talajt, hát rossz szemmel nézegette egész Tronvilleig. Servieres nagy hévvel gazdálkodott. Postakocsi szállította Criqueboeuftba és bár ezen a vidéken sose járt, az ablakon kitekintve, minden fűszál régi ismerősként köszöntötte.

— Hej, de jó lesz majd itt élni — morgogta.

Criqueboeuftban vett magának néhány szivart és az elhunyt báró Theveninről kezdőzködött.

— Nem ismertem a bárót, — mondotta a boltos, de lakik tul a sarkon egy Thevenin-család, igen derék emberek.

— Lám, megint egy szocialista, akit elönt az epe a cim hallatára — gondolta Servieres.

Az ut bekanyarodott. Kedves vadrózsabokrok mögött egy helyes kis falusi házikó állott.

— Ah, az igazi ur nem épít kacsalábon forgó tündérpalotát magának! Milyen kedves, milyen barátságos. Lelki szemei előtt ugyan valami lakályos kis építészeti műremek volt, de a rosszszindelyű ócska házikó láttára igényei leszálottak. — Csirkék szaladgáltak az udvaron és az egész kis házban valami nagyon falusias szegénység látszott.

Kérdésére, hogy jó járatanban van-e Thevenin báró kastélya felé, egy igen öreg asszony felelt, aki nehezen mozogva, nedves ruhát teregetett.

— Mi volnánk a Theveninek, uram.

— Köszönöm, asszonyom, én Francis Thevenin tulajdona után érdeklődöm.

Iskolát kérnek a telepekre

Küldöttség a polgármester-helyettesnél

Több telepnek küldöttsége járt ma fön a városházán, hogy telepeik részére iskolát kérjen. Emlékezetes még, hogy néhai Csánky Viktor tanfelügyelő milyen energikusan követelte a külsőségeken népiskolák fölállítását, egyrészt a meglévő iskolák túlszűfolttsága miatt, másrészt azért, mert egyes népes helyekhez a legközelebbi iskolák is oly messze vannak, hogy a mostani hóviháros, hideg időkben a gyermekeknek több kilométernyi távolságra kell gyalogolniuk, ha iskolába akarnak járni. Ezek a már régen hangoztatott körülmények és az, hogy a most iskolát kérő telepek a legnépesebbek, teljesen indokolttá teszik a kérést.

A küldöttségben a Bihari, Nyilastelep és a szomszédos vidékek lakossága vett részt. A 30—40 tagu küldöttséget Jánosi Zoltán és Burger Péter dr. törvényhatósági bizottsági tagok vezették s ők tolmácsolták a kérést Körner Adolf polgármester-helyettes főjegyző előtt, aki a küldöttséget fogadta, miután Kovács József polgármester beteg és így hivatalától távol van.

Körner Adolf polgármester-helyettes szívesen fogadta és hallgatta meg a küldöttséget. A kérelem az volt, hogy miután csak súlyosított kutja van a telepeknek, csináltasson a város firottt kutat. Ezután terjesztették elő a másik fontosabb kérést, hogy ugyanis a város a telepek részére lehetőleg központi iktvással népiskolát létesítsen, miután a mai népiskolák a telepek részére igen távol fekszenek. Amennyiben más helyen iskola építhető nem volna, erre az esetre azt kérték a telepiek, hogy a város a gépjavitó műhely telepén tervbe vett népiskolát építtesse föl.

Körner Adolf polgármester-helyettes válaszában kijelentette, hogy a kérést méltányosnak, annak teljesítését szükségesnek tartja. Ő azonban érdembeli választ adni nem tud, mert e kérdésben a döntés a közgyűlés joga. De kijelenti: a maga részéről támogatni fogja a kérést és hiszi, hogy a tanácsnál is bizonyosan támogatásra fog találni.

Az öreg asszony megigazította főkötőjét és szeméit törölgetve kérdezte:

— Talán egy barátja a mi szegény Francsunknak?

Bekiáltott a szobába:

— Thevenin, gyere!

Egy ugyancsak ráncos, nagyon öreg apó jött ki óriási facipőkben nehézkesen csoszogva az ajtón. A felesége alig halható szavaira kezet fogott Servies-sel és mosolyogva kérdezte:

— Ismerte ön az én szép, az én jó fiamat?

Betessékelték a szobába. Földig érő füst mindenütt. Leültették az asztal mellé, az anyó almabort hozott és poharakat.

— Tudjuk, hogy meghalt, megirták. Meséljen róla valamit, kedves jó uram. Azt írták, egy seb volt a nyakán.

— Igen, egy tályog, — szólott a még mindig álmélkodó Servieres.

Minden mérge dacára a legszivesebben felkacagott volna. Thevenin nagyurú tempóira gondolva, különcködéseire, finom csipegető megjegyzéseire emlékezve.

— Olyan jó fiu volt, — mondotta az anyja.

Servieres fontoskodón folytatta:

— Egy cseppet se büszke, pedig milyen nagy ur, — toldotta hozzá az apa.

Itt már nem állhatta meg szó nélkül. — Nem volt büszke ez a parasztfiu, aki azt se

A küldöttség meglepődéssel hallgatta a polgármesterhelyettes választ, amely meg nyugvást keltett.

Tisza a királynál

Szocialista készülődések a Ház megnyitására

Tisza István gróf miniszterelnök ma délebben jelent meg a király előtt, hogy átadja a felségnek a magyar kormány ujévi üdvözlétét. A politikában most az a esoda történt, hogy a miniszterelnök bécsi utazásából nem csináltak az ellenzéken semmi kombinációt.

A politikai pártokat egyébként a január 12-én megnyíló képviselőház érdekli. Az ellenzéki pártok közül legmozgékonyabb a szocialdemokrata párt, amely népgyűlést és tüntetést hirdet a megnyitás napjára.

A mai eseményekről fővárosi tudósítónk a következőket jelenti:

A miniszterelnök Bécsben.

Bécsből táviratozzák: Tisza István gróf miniszterelnök ma reggel hét óra huszonöt perckor Királyiúrdán át Bécsbe érkezett. A miniszterelnök kíséretében utazott titkársja, Latinovits Endre dr. Tisza István gróf, aki a Bankgassei Magyar Házban szállott meg két napig szándékozik Bécsben maradni. Tisza István gróf miniszterelnök, aki a délelőtti folyamán hivatalos ügyeket intézett el, délelőtt tíz órakor hagyta el a Magyar Házat, hogy az uralkodóház tagjainál kifejezze a magyar kormány szerencsekívánatait az új esztendő alkalmából.

Bécsből táviratozzák: Tizenkét órakor volt Tisza István gróf kihallgatása, amely több mint egy óráig tartott. A miniszterelnök tolmácsolta a királynak a magyar kormány ujévi szerencsekívánatait, majd folyó ügyekről tett jelentést.

A miniszterelnök holnap is Bécsben marad és csak vasárnap tér vissza Budapestre.

Szerb cáfolat a román-szerb szerződésről.

Belgrádból táviratozzák: A szerb félhivatalos lap azt írja a P. H.-nak a román-szerb titkos szerződés leleplezéséről írott cikkeire, hogy azokat már cáfolni sem érdemes, mert hiszen azokat már első felbukkanásukkor megcáfolták a legerélyesebben.

tudta, hova legyen, annyira óvatos volt, annyira kutatgatott a címek és rangok után? Am a két öreg ember könnyes tekintete a torkára forrasztotta a szót.

— Mennyire hiányzik majd nekünk, — szölt zokogva az öregasszony.

— De hiszen sose látták.

— Mégis segített rajtunk. Pénzt küldött, ez a ház is az övé volt. Itt éldegéltünk ingyen, baromfit tartottunk, meg tehenet. — Mi lesz vajjon majd most? Nyolevan frank az adó, azt is Francis fizette.

— Talán kitesz bennünket a végrehajtó! Hatvan éve lakunk itt, uram.

Servieres a kezében tartotta Thevenin irását. Oly könnyű lett volna a hazug, kétszínű ember álcáját lerántani, ámde e kétségbeesett tekintetek, a két öreg igaz, mély fájdalom, őszinte kétségbeesésük megnémította. Ugy érezte, mondania, tennie kell valamit. Olyan öreg ez a két ember, oly kevés jutott az életből nekik, abból az életből, amelyet a fiuk fenékig kiélvezett.

Mitevő legyen? Mit mondjon?

Hirtelen eszébe jutott valami. Kivette a pénztárcáját. Egy százfrankos papírlapot adott át az öregnek.

— Ime, ezért jöttem. Ezt küldi. Aztán be sem várva az öregek hálálkodását, örökre hátat fordított birtokának, a vadrózsabokor mellé épült kis falusi házikónak, amely tulajdonát képezte.

A szocialisták a parlament előtt.

Hétfőn ujra összeül a képviselőház és nyolcórás ülésen tárgyalja a sajtójavaslatot. A szocialdemokrata párt már régebben elhatározta, hogy nagyarányú tüntetéssel fog tiltakozni a kormány sajtójavaslatá ellen. A tüntetésre már hetek óta készülnek a szakszervezetekben. A tüntetés alkalmasint *kedden este lesz*; a szocialdemokrata párt a munka végeztével a parlament elé vezeti a munkásságot. A tüntetés előkészítésére hétfőn este fél nyolc órakor a fővárosban tizennyolc gyűlést tart a munkásság.

Ipari válság Máramarosban

Megszűnt gyárak és vállalatok

A súlyos ipari és pénzügyi válság Máramarosvármegye közgazdasági viszonyait egyszer csak egészen fölborítja. Az a gyenge és vérszegény ipar, amely a mostoha máramarosi viszonyok között nagynehezen lábakra kapott a hőseges és optimista időkben, a pénztelenség és a kereslethiány első fagyos leheletére elsorvad. Észrevétlen, alattomosan, mint egy titkos és gyógyíthatatlan betegség, egymás után pusztította el a máramarosi iparvállalatokat a tökehiány és az üzlettelenség, úgy, hogy ma már alig látni Máramarosban fiüstölő gyárkéményt, ott is csak néhány munkás lézeng éppen csak a látszat kedvéért.

A bukások és fizetéseképtelenségek sorát a huszti Ernszt-féle butorgyár kezdte meg, amely, bár sikerült állami támogatással az enyészettől megmenteni, ma 70 munkást is alig képes foglalkoztatni a régi 200 helyett.

Ezután jöttek rohamos egymásutánban a faiparral foglalkozó telepek, gyárak és vállalatok, amelyek részben végleg beszüntették a munkát, részben pedig elbocsátották munkásaik legnagyobb részét. Ebben a csoportban kell megemlékeznünk a kincstári fűrészekről, amelyeket a földművelésügyi miniszter többé nem hajlandó olyan feltételek mellett bérbeadni, mint eddig, a bérlők pedig — ugylátszik — nem találják meg számadásukat az új feltételek mellett.

Ilyenformán megszűnik a Margit-fűrész (70 munkással) s a Gardány-fűrész (40 munkással) s nem is szólva arról, hogy a kisebb fűrészek már régen felhagytak a munkával. megakadt a Kövesligeti fűrész (50 ember) munkája s redukált üzemmelle dolgozik a Dolhai faipar részvénytársaság (400 munkás) is. Beszüntette az üzemet a hosszumezői Wolfbauer és Brandmayer cég is (100 munkás), a Bustyaházi fűrész (80 ember), a krácsfalvi asztalos és fűrész gyár (100 ember), a papfalvai fagyapot gyár (50 munkás) s az összes kisebb hajlitott faáru gyárak után most a napokban beszüntette az üzemet az Első Máramarosi Hajlitott Faáru és Butorgyár (Altman és Huber) is, amely egymaga 250 munkást foglalkoztatott a telepen.

Megakadt a munkában a visóoroszi butorgyár is, amely 400 embert sodort magával a munkanélküliségbe. Négyszáz munkás legalább 1000 családtagot jelent, 1000 embert, aki kenyér és kereset nélkül találta magát a kegyetlen tél kelles közepén.

Mindenki tudja, hogy a krízis nem kímélte meg a többi szakmában működő gyárakat s az egyéb ipari vállalatokat sem. A máramarosi ónacélgyár (55 ember) fizetéseképtelen lett, a Káhn-féle vasgyár beszüntette a munkát (40 munkás). Kétszáz ember vesztette el a kenyerét a gyertyánligeti vasgyár krízisével s ehez hozzá kell vennünk, hogy az építkezési pangás következtében régen kihült kemencével állanak az összes téglagyárak is.

Redukálták az üzemet a bustyaházi mimalom társaság s vele az összes kisebb malmok és vízi fűrészek s a bocskói faszénüzem is lényegesen redukálódott. Szinte felesleges is említeni, hogy az állami szállítások hiánya következtében az összes köb-

ött.
előház és
ítójavasla-
régebben
tüntetéssel
slata ellen.
ek a szak-
asint ked-
árt a mun-
eti a mun-
hétfőn es-
tizennyole

osban
alatok

alság Má-
viszonyait
az a gyen-
ostoha má-
hezen láb-
dőkben, a
első fagyos
alattom-
tatlan be-
el a mára-
y és az üz-
g látni Má-
t, ott is
en csak a

ségek sorát
ezdte meg,
atással az
munkást is
200 helyett,
másutánban
árak és vál-
beszüntették
tották mun-
a csoport-
estári fűr-
gyi minisz-
tettek mel-
ők pedig —
számadásai-

argit-fűrés
sz (40 mun-
gy a kisebb
a munkával.
(50 ember)
gozik a Dol-
munkás) is.
mezői Wolf-
munkás), a
a krácsfalvi
ber), a pap-
s) s az ösz-
k után most
met az Első
s Butorgyár
ymaga 250
n.

sóroszi bot-
t magával a
munkás leg-
1000 embert,
álta magát a
zisz nem ki-
működő gyá-
kat sem. A
ber) fizetés-
gyár beszü-
étszáz ember
vállalati vas-
kell vennünk,
tkezésében ré-
z összes tég-

bustyaházi
sszes kisebb
ocskói faszén
tt. Szinte fe-
llami szállítá-
összes köhá-

nyákban pihen a kalapács (Husztpirosdolhai Kőbánya), sőt még a sóbányászok is keservesen érzik az idők súlyát, nemcsak a rossz gazdasági viszonyok, hanem a miatt is, hogy a Kunigunda-bányát elöntötte a víz.

Vegyük mindehez a nyári árvizek következményeit, a rossz termést, a mezőgazdasági károkat — s ekkor meg kell döbbernünk a máramarosi gazdasági élet jövője miatt. Itt gyors és alapos segítség kell, különben a kivándorlási ügynökök karmaiba jut a máramarosi lakosság minden épkézláb, munkabíró, produktív eleme.

Miért akart lemondani Dávidházy Kálmán?

— Beszélgetés az elnökkel —

A debreceni iparos társadalmat a legnagyobb mértékben megdöbbentette az ipartestület kitünő elnökének, Dávidházy Kálmánnak a tegnapi ipartestületi gyűlésen kikapott, mélyen fekvő okokban gyökerező lemondási szándéka. A debreceni iparosságnak lelkes és önfeláldozó vezetője Dávidházy Kálmán, akinek távozása a debreceni ipartestület nagy dekadenciájára vezetne s a debreceni iparosérdekek súlyos veszteségét vonná maga után.

Dávidházy Kálmánnak bizonyára nagy oka van a lemondásra. Munkatársunk kérdést intézett az elnökhöz, hogy mi indította erre az elhatározásra. Az elnök ur ezeket mondta:

— Az én elhatározásomnak oka a debreceni iparosság nemtörődömségében rejlik. — Ma, sajnos, úgy áll a helyzet, hogy iparosaink a saját érdekeikkel, saját dolgaikkal szemben a legnagyobb foku indolenciával viselkednek. Ha pedig az iparosság saját dolgával nem törődik, akkor az elnök mit sem tehet a testület érdekében.

— Annyi tennivaló volna, annyi szép ideával állhatnánk iparosaink szolgálatára, de elsősorban nekik maguknak kellene érdeklődniük az iparos-ügyek iránt. Én úgy gondolom, hogy talán egy másik elnök alatt megmozdulnak, kilendülnek a tétlenségükből. Márciusban lesz az elnökválasztó közgyűlés. Ha az iparosok érdeklődése eddig az időpontig nem lesz fokozottabb, én nem vállalom az elnökséget.

— Tegnapi gyűlésünkön mostani sérelmeinkért nem támadtam a tanácsot. — Hogy ezeket a munkákat nem mi kaptuk meg, annak jórészt magunk vagyunk az okai. A tanács álláspontja az, hogy nagyon szeretnének a helyi iparosokon segíteni, de ha nem generál vállalkozónak, hanem részletekben, csoportokban adják ki a munkát, akkor semmi mulasztásnak, hibának, vagy hiánynak nincs gazdája, holott egy fővállalkozót mindig felelősségre lehet vonni. Én a tanács álláspontját megértem. Emellett az álláspont mellett a debreceni iparosok még mindig existálni tudnának, ha összefognának s egyesült erővel pályáznának meg munkákat. — Ugy képzelem ezt az egyesülést, hogy az iparosok kijelölnének egy embert közülök, aki mint fővállalkozó, vállalná a várossal szemben az össz munkát. De, természetesen, ehhez összetartás kell. Meg kellene, hogy változzék az egész iparospolitikánk. Én megpróbálom még egyszer fölébreszteni a lethargiából iparosainkat: a közel napokban kidolgozok egy memorandumot, hogy hogyan lehetne a helyzeten az érdekeinkre kedvező módon változtatni. A január hó végén tartandó gyűlésünkön elő is terjesztem.

Eddig az interjú. A debreceni iparosságnak valóban életbevágó érdeke, hogy meghallgassa kiváló elnökének ezt a riadóját, mert ha meg nem mozdul, a pusztulás vár rá.

(hs.)

Használja a híres
H·A·J·D·U·S·Á·G·I
BAJUSZPEDRŐT!
mely legjobban az összes készítmények között
1 doboz 50 fillér.
Kapható a készítő
GRÓSZ NAGY FERENC
«ARANYEGYSZARVU» GYÓGYSZERTÁRÁBAN
DEBRECEN, HOSSUTH-U. 8. A színház mellett
ahol minden bel- és külföldi különlegességek, szé-
pítőszer, arckrémek, szappanok, illatszerek a leg-
előcsőben beszerezhetők.

Ujabb háborus kilátások

A török-görög konfliktus

Az aegai-szigetek miatt kitört konfliktus egyáltalán nem enyhült és Görögország s Törökország között egyre feszültebb a helyzet. Diplomáciai körökben mégis abban reménykednek, hogy Venizelosz görög miniszterelnök párisi és londoni tárgyalásai alatt sikerülni fog valami kompromisszumos megoldást találni. Szombaton a hármasszövetség londoni nagykövetei átadják kormányaik válaszát Grey angol külügyi államtitkárnak és a választ tudatják a portával is. Konstantinápolyból egyelőre semmiféle engedékenységre jele nem mutatkozik, mert a felülkerekedett ifju-török irányzat tudni sem akar Chiosz és Mytilene szigetek átengedéséről.

London, január 9. A Daily Mail jelentése szerint a hármasszövetség váratlanul megváltoztatta álláspontját az aegai szigetek kérdésében. Erre azok az aggasztó tünetek adtak okot, amelyek Albániában mutatkoznak. Görögország állítólag Chiosz és Mytilene szigeteket kívánja s ennek fejében hajlandó garantálni a békét Dél-Albániában, a hármasszövetség pedig a béke fentartása kedvéért többé nem ideozódik az angol javaslat elfogadásától.

Róma, január 9. A hármasszövetségi hatalmak még nem küldték el válaszukat Londonba az angol kormány javaslatára, mert előbb tisztázni kell Lemnos és Samotrake szigetek birtokát. Ez a döntés kétségtelenül Törökország javára fog esni, mert ezek a szigetek nem választhatók külön Imbros és Tenedos szigetekről.

Kitört a háború?

Belgrád, január 9. A szerb sajtóiroda ma reggel táviratot kapott, hogy a görögök és albánok között már napok óta heves harc folyik és az ütközetben már rendkívül sokan elesetek. A görögök a szerbiai Monasztiron át teherszállító automobilon segítősapatokat kaptak. (Ezt a belgrádi jelentést sem Berlinből, sem Londonból, de Párisból, Rómából és Bécsből sem erősítették meg.)

Mi történik Albániában?

A minap Európa-szerte feltűnést keltett, hogy Wied herceg, aki éppen indulóban volt, hogy Albánia fejedelmi trónját elfoglalja, a legutolsó pillanatban lemondott az Albániába való bevonulásáról, mert a török Izzet basha is fellépett mint trónkövetelő és kiderült, hogy neki is jelentékeny pártja van. Azóta az albániai dolgok fejleményeiről kevés megbízható hír érkezett és így tulajdonképpen nem is lehet tudni, hogy mi történik most Al-

bániában, és hogy mi lesz ennek a diplomácia által alkotott országnak a sorsa a közel jövőben?

Párisból táviratozzák: A reggeli lapok valonai jelentése szerint az ideiglenes albán kormány elnöke a nemzetközi ellenőrző bizottsággal egyetértésben elrendelte, hogy az albán kikötőbe érkező minden hajót a legszigorúbban ellenőrizzenek és esetleges gyanus egyéneket ne engedjenek partraszállani. A fegyverek bevitelét megtiltották. Az albán kikötőket rendőri bizottságok ellenőrzik a németalföldi csendőrtisztek vezetésével.

A kinetofon-ügy hajtásai

— Panaszos levél —

A következő levelet kaptuk:

Igen tisztelt Szerkesztő Ur,

A Kinetofonról már annyi szépet és jót írtak, hogy ideje róla már megírni a valóságot is. A valóság pedig az, hogy soha még Debrecenben olyan mucsai módon nem mutattak be valami új dolgot, mint a színházi direktió a kinetofont. Nem a reklámot értem, az ellen nem lehetett kifogás. Ahoz alaposan ért Mezei. Odaesdíteni a publikumot hangos dobszóval, azt megtette kifogás nélkül. Hanem azután gondoskodni róla, hogy a becsődített publikum meg is kapja azt, amire a jócskán felemelt helyárak után jogosan igényt tarthatott, arra Mezei urnak minél kevesebb gondja volt.

A keddi botrányt nem akarom újból felmelegíteni, arról értesült a közönség. De hogy annak milyen folytatása volt, arról mélyen hallgat a színházi sajtóiroda. A folytatása — ha a direktió megfelelő kézben van — másképpen nem volt képzelhető, mint hogy azok számára, akik kedden este a gép elakadása miatt nem hallhatták a kinetofont, pénteken este rendeznek még egy előadást, azoknak pedig, akik visszakövetelik a jegy árát, azt visszafizeti a színházi pénztár. Mezei természetesen a két megoldás közül választotta a harmadikat, a legszerencsétlenebbet. Csütörtökön este ti. i. akik abban a tudatban mentek fel a színházba, hogy előzetesen meglévén váltva a jegyük, nyugodtan végignézhették a beszélő-mozi képeit — ha ugyan a gép megint makrancoskodni nem fog — nagy meglepetéssel vették észre, hogy a helyük el van foglalva. Lett persze nagy méltatlankodás, kiabálás és szaladgálás az igazgató után. Nála aztán megkapták a felvilágosítást, hogy a helyeket azok foglalták el, akik kedden este kinaradtak a színházból, mivel pedig más helyre nem szolgálhat, tessék a jegy árát visszavenni a pénztárból. Persze a felületett s méltán bosszankodó, jogában csuful kijátszott közönség nem a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott a direktor salamoni bölcsességéről, aki isteni naivsággal jelentette ki, hogy nem érti, mit zugolónak, hiszen mindenki megkapja a pénzt.

Az sem utolsó dolog, hogy csütörtökön délutánra másfélszáz diákot csődített tanári vezetés alatt ugyancsak a kinetofon meghallgatására Mezei igazgató. Mikor aztán a diákság türelmetlenül várta, hogy az előadás megkezdődjék, azzal a megokolással, hogy nincsenek kellő számmal, tanároستul együtt egyszerűen huza küldte őket.

Hát ezek kérem lehetetlen dolgok. Aki nek a vezetése alatt ilyen abszurdumok történhetnek, csakugyan ne vállalkozzék színház vezetésére. A Debreceni Független Újság eleitől azon az állásponton volt, hogy

Mezei képességei nem felelnek meg annak a színvonalnak, amit a debreceni színház igazgatójától joggal elvárhatunk. Az elmondottak csak megerősítik a „Debreceni Független Ujság” álláspontját. Kívánjuk a debreceni színház jóhírneve érdekében, hogy attól ezentul se tágitson. Amivel maradtam a Szerkesztő Urnak igaz tisztelője:

egy színházlátogató.

Plósz Sándor balesete

Leesett a villamosról

Fővárosi tudósítónk jelenti: Plósz Sándort, a volt igazságügyminisztert, a munkapárt oszlopos tagját súlyos baleset érte karácsony előtt. A városban járt bevásárlásokat tenni s a bevásárlások után villamoson igyekezett haza. Kezei tele voltak csomagokkal, amikor egy feltételes megállónál le akart szállni.

Amint a lépcsőre lépett, megcsuszott s fejével előre elbukott; lábai pedig fennakadtak a lépcsőkön. A kalauz azonnal lecsengetett; a vezető nyomban fékezett, de a volt igazságügyminisztert így is több méternyire cipelte magával a villamos.

Plósz Sándor arcát és fejét összezúzta, csurgott belőle a vér és az eszméletét is elvesztette. Egy közelben posztoló rendőr és a villamoson lévő ellenőr sietett először Plósz segítségére. Lábaikat kiegészítették a lépcsők között s arcáról letörölték a vért. Közben magához tért a volt miniszter s ekkor felvitték Asbóth Emil Ganz-gyári igazgató közeli lakására.

A baleset láttára nagy közönség gyülekezett egybe, de senki sem ismerte föl Plósz Sándort. A rendőr és az ellenőr nyalábolták föl és karjukon vitték föl Asbóth igazgató lakására. Asbóth éppen otthon tartózkodott. A vérző ember láttára a mentőkért akart telefonálni, de Plósz, aki ekkor már magához tért, nem engedte.

— Inkább orvost hívjanak — mondotta — nem szeretném, ha nyilvánosságra kerülne a dolog.

Dr. Hein Pál egyetemi magántanárt hívták hozzá, aki sebeit kimosta. Azután bevitték a Dollinger-klinikára, ahol új kötést kapott. A klinikáról a leánya lakására vitték, ahol állapota lassan javul.

A bárónó és a társa

A hazaáruló lengyel hölgyek

A vilnai bíróság, mint *Pétervárról* jelentik, a minap olyan pórt tárgyal, amelyet az egész lengyel társadalom élénk figyelemmel kísért. A vádlottak padján a lengyel arisztokrácia két fiatal nőtagja ült: *Rosenberg* Mária bárónó és *Kobylinszky* Eugénia kisasszony. Azzal vádolták őket, hogy a vilnai katolikus Katalina-templomban nyilvánosan izgattak Lengyelországnak Oroszországtól való elszakítása mellett.

A múlt év január 13-án a templomban megjelent tizenkét fiatal hölgy és ur. Ez a kis társaság a katolikus pap prédikációja közben egyszerre csak elkezdte énekelni a *Bozecos Polska* lengyel himnuszt. Ez a himnus az Istenhez fohászokodik, hogy az elnyomott lengyeleknek adja meg a politikai szabadságot. Az istentiszteletet félbe kellett szakítani, mert sokan a hívők közül is az éneklőkhez csatlakoztak és velük együtt énekeltek el a politikai himnuszt. A rendőrség vonakodott a templomba behatolni, de a tüntetés befejeztével elfogta a tüntetőket, akik a legutolsó lengyel fölkelés ötvenedik évfordulója alkalmából tüntettek.

Több tanu vallomása alapján az említett két fiatal hölgy mint fölbujtó, fogságba került. Házkutatást tartottak náluk és a bizonyítékok azt mutatták, hogy a két hölgy fegyveres lengyel fölkelés szervezésén fára-

dozott. *Kobylinszky* kisasszony naplójában a többi között ezt a följegyzést találták:

Lengyelországot visszakapjuk. Jogunk van az országhoz, amelyet vérünkkel szerzettünk meg. Lengyelország a miénk. Senki el nem ragadhatja tőlünk, mert önként nem adjuk oda. A küzdelem diadalhoz segít bennünket.

Hasonló vallomásokot, valamint több szabadságdalt foglaltak le *Rosenberg* bárónénél is, aki naplójában megesküdött, hogy mint egy második *Jadviga királynő*, hadba száll Lengyelország szabadságáért.

A két vádlott, akit nagy óvadékért szabadon bocsátottak volt, ugyancsak siralmas látványt nyújtott a bíróság előtt, ahol *egyszerre elvesztették rettenthetetlen bátorságukat*. Könyvek közt megvallották, hogy valójában nem tudják megokolni tettüket. A büszke *Jadviga királynő* megígérte, hogy sohasem gondol többé lengyel fölkelésre. Hogy az oroszokat egyáltalán nem gyűlöli, kitűnik — ugymond — abból is, hogy *heroikus elhatározással orosz embert választott élete társul*.

Ez a bűnbánó vallomás általános derűtlenséget keltett. A bírák is nagyon jókedvűek lettek és nagyon enyhén bántak el a fiatal „hazaárulókkal”, akiknek egyike sem több husz évesnél. *Rosenberg* bárónét, másként *Jadviga királynőt* egy hónapi, *Kobylinszky* kisasszonyt pedig *husz napi rendőrségi elzárásra ítélték*. Azonkívül elhatározta a bíróság, hogy a cártól az ítélet enyhítését fogja kérni.

A husdrágaság ellen

Tárgyalás a hentesekkel

Az általános drágaság, a nyomorúság fakasztotta panaszok nyomán és *Rostás* István rendőrfőkapitány kezdeményezésére a tanács elhatározta, hogy különösen a *husdrágaság* kérdésében segítő intézkedéseket tesz. Mielőtt azonban szigorubb hatósági intézkedéseket tett volna a tanács s esetleg hatósági husszék fölállításával igyekezett volna megoldani a sertésus drágaságának kérdését, megbizta *Medgyaszay* Miklós tanácsnokot és *Rostás* István főkapitányt, hogy *tárgyaljanak a hentesekkel*: nem hajlandók-e ők maguk a sertésus árát leszállítani, miután az élő sertés ára leszállott?

E megbízás folytán ma délután négy órára hívta egybe *Medgyaszay* Miklós tanácsnok a debreceni henteseket, akik nagy számban jelentek meg a város háza tanácstermében. Az értekezleten *Rostás* István főkapitány ismertette a tárgyat s bejelentette, hogy adatokat gyűjtött az árak megállapítására és ez adatok szerint a következő tervet állította össze:

A sertés beszerzési árát 1 korona 12 fillérben állapítaná meg. Az egyes husszék árát pedig minőségükhöz képest így állapította meg kilogrammonként: Fehér sózott szalonna 8 fillérrel, zsírnak való szalonna 16 fillérrel, háj 24 fillérrel, I. rendű hus (comb, töviskes, csont nélküli) 40 fillérrel, II. rendű (oldalás) 16 fillérrel drágább az alapárnál. A bélkövér 8 fillérrel, bűtvökhus 24 fillérrel, körön és fej 44 fillérrel *olcsóbb* az alapárnál.

A terv szerint ha a sertés ára 5 fillérrel változik kilónként, akár drágább, akár olcsóbb lesz, ezek az árak nem változtathatók meg, ha azonban 5 fillérnél nagyobb árkülönbözet áll elő az élő sertés vételáránál, akkor az 1 korona 12 fillér alapárakat is a hatóság a különbözet arányában akár hetenként is emelheti, vagy csökkentheti.

A hentesek részéről *ellenvetésekkel* fogadták ezt a tervet és a főlshólalók kiellenítették, hogy ilyen alapárak mellett lehetetlen kimérniök a sertésust, sőt egyik főlshólaló beszédében azt is kiszámította, hogy a hentesek ma 7 koronát fizetnek rá minden sertésre.

A főkapitány ezzel szemben viszont arra mutatott rá, hogy a főlshórolt árak mellett igen is lehet a sertésust árusítani s a tisztességes polgári haszon azért megmarad a henteseknek.

Hosszas tanácskozás után sem tudtak a hentesiparosok megállapodni és ezért a hatóság kiküldötteivel abban egyeztek meg, hogy *nyolc tagú küldöttséget* biznak meg, részben a nagyiparosokból, hogy ezek a lehető kombinációkat az árleszállításra tárgyalják le egy szűkebb értekezleten s azután fog majd dönteni az újabb összehívandó értekezlet a fölött, hogy a hentesek leszállítják-e a hussárakat, vagy sem s ha igen, milyen mértékben. A szűkebb körű értekezletet a kiküldöttek a hatóság képviselőivel kedden délután négy órakor tartják meg.

Színház

Lhevinne hangversenye

A filharmonikusok II. estélye

Beledobta a hontalan, megvérzett szívű költő a vágyódásnak mázsányi súlyát a ringó oceánba s ahol az lehullott, ott magasra csapott fel az örvénylő hullám s mialatt a tengerbe fojtott sóvárgás lassan süllyedt a feneketlenségbe, a gyűrűző hullám elindult a majorcai partok alól, hogy megrezgetesse egy rákövetkező század fásult fiainak megkövesedő szívét — és ahogy hozzánk ért ez az egész világot magába ölelő fájdalom, a hogy elborított a panaszos hullám — annak ereje alatt elsápadt a Jelennek alacsonyánjáró érdeke és a megértésre talált lélek megnyilva tárult a fájdalom szárnyain visszakiértő költő látogatása elé . . .

Soha művész nem bontott ki oly színes képet, mint tette azt *Lhevinne* a tegnapi estélyen művész még nem dalolta a szenvedések himnusát oly megkapóan, mint ez a csodálatos fiatal virtuóz, aki a pompás *Ibachon* képzeletünk elé varázsolta a spanyol földnek lángoló érzékiségét, a szerelem hívásától idegen de azt áhitva sóvárgó *Chopin* nak költészetén át.

Egy különleges, sejtésszerű világot tárt fel, melynek meghatározására új fogalmakat kellene felállítanunk. Ha festő lennék, a színek világából meríteném a hasonlatokat. *Böcklin* nek rejtelmek megvilágításu tájait mondanám, ahol mély árny borul a mozdulatlan cypusokra, de a tavasznak minden színes ígérteit leheli a viruló tájakra. Fájó, bántó contrast, kiélesült ellentét a sziklákon, — lágy erőteljesség az elpihent mozgásban, — édes harmonia az álomba szunyadt kuszaságban s az egész nagyszerűség felett az a tulvilági hangulat, mely alatt a könnyező szívű dalnok talált vigaszt *Duval Antonia* szavaiban . . .

Köteteket kellene írni *Lhevinne* minden egyes számáról; arról az utólérhetlen, valóban felülmúlhatlan virtuóz tökéletességéről, mellyel poetikus felfogása párosul! Arról a zengetes balkéz-cantilénákról, melyek az *Ibachon* létrehozva annál dicséretesebbek, mert ez az érzékeny hangszer a legcsekélyebb dinamikai hibát is felszínre hozza. Sokat kellene beszélnem *Schumann* *Toccatáiról*, erről, a zongorairodalomban elárult, mostoha sorsra jutott műalakjáról, mely hivatott ujjai alatt dübörögve viharzott fel, akárcsak *Rubinstein* és *Paganini* öröklélegzetű művei, akárcsak *Scriabin* nek nagystylyi *Des-dur* etudje.

Irnék, irnék és soha hálásabb themám nem lenne, mint *Lhevinne* játékáról írni!

De hiszen hangzik nevével az egész ország s az egész külföld!

Én csak egy szerény babérlevelet kívántam fenni érdemes homlokát elborító koszorújába.

Drumár János.

„*Szulamith*” (A színházi irodaja jelentése. Holnap, szombaton este a „*Szulamith*” című dalművet ismétli meg a színház énekes személyzete. Az előadás B) bérletes lesz.

* *Vasárnapi előadások*. (A színházi irodaja jelentése.) Vasárnap két előadás lesz a színházban. Délután mérsékelt helyárrakkal színrekerül „*Lumpácius Vagabundus*, vagy a három jómádár” című kitűnő

HIREK

énekes bohózat, melyben a színháznak csaknem teljes személyzete játszik. Az előadás keretében kitünően összeállított műsora kabaré-előadás lesz. Ebben és a darabban fel lépnek: Borbély Lili, Nagy Aranka, V. Márkus Angéla, Szalai, Rónai, Kormos, Madas, stb. Este a „Mozikirály” című operett-ujdon ságot ismétli meg a társulat kisbérletes előadásban. Jegyek úgy délutánra, mint estére már máától kezdve válthatók a pénztárnál.

* **A bérlet befizetése.** (A színházi iroda jelentése.) A színház igazgatósága tisztelettel felkéri a n. é. bérlet közönséget, hogy miután a bérlet második részlete január hó 1-én esedékessé vált, szíveskedjék azt legkésőbb folyó hó 15-ig okvetlenül befizetni. A befizetéseket a bérletjegy bemutatásával a színházi irodában 9—12-ig és délután fél 4-től 5 óráig lehet eszközölni, folyó hó 15-ig.

* **Szkecs az Apollóban.** Még mindég zsu folásig telik meg a mozgó minden előadáson, de Belezna, Baumann Károly nevei elegendők a nagy sikerre. Maga a darab roppant mulattató — a tangó-betéttel együtt.

„Fene nehezemre esik...”

Igy ír a német trónörökös

A német trónörökös Frigyes Vilmost, aki eddig Danzigban volt a testőrhuszároknál, Vilmos császár berendelte Berlinbe, hogy szem előtt legyen, mert igen sok galibát csinált eddig. A császár előtt nem maradhatott titok, hogy a trónörökös közvetlen feljebbvalói Danzigban, Mackensen tábornok, a 17. hadtest parancsnoka és a testőrhuszárdandár parancsnoka, gróf Smellow, sürün összeittközésbe kerültek a trónörökössel, aki szembehelyezkedett atyjának, a császárnak a véleményével, holott a két tábornoknak éppen az volt a feladata, hogy a trónörökösnek katonai tanácsadói legyenek a császár utasításainak szellemében.

A kis Langruhrban de Danzigban is szél-tében beszélték, hogy a trónörökös az érintkezést Mackensen hadtestparancsnokkal és gróf Smettow dandárparancsnokkal csupán katonai hivatalos szolgálatra szorította és velük a magánéletben egyáltalán nem érintkezett. Képzelték, hogy milyen kínos volt ez a két tábornokra nézve és mennyire fölélegzettek, mikor a császár a trónörökösöt a nagyvezérkarból áthelyezte.

Tény az, hogy két héttel a trónörökös áthelyezése előtt Mackensen tábornok Berlinbe utazott és kihallgatáson jelent meg a császárnál. Bizonyos, hogy ez az audiencia volt a döntő, ezt tudta a trónörökös is, mert mikor értésére esett, hogy a császár őt Langruhrból Berlinbe rendelte, tisztársaihoz így szólt:

— A császár környezetében levő befolyásos parancsnokok kijárták, hogy el kell töltek válnom.

Érdekes az az ezredparancs, amelyet Frigyes Vilmos trónörökös december 16-án délután ezerechéhez, a testőrhuszárokhöz intézett. A hang felette szokatlan ezredparancsokban, így szólt:

— Ezredem kedves huszárai! Több mint két éven át ugyanazt az egyenruhát viseltem, mint ti és ugyanannak a lobogónak voltam hű katonája, mint ti. Ő felsége a császár és király új katonai feladat terére hív, engedelmeskednem kell. Fene nehezemre esik, majd meghasad a szívem. Életem két legboldogabb évét a ti körötökben töltöttem. Most viszik sirba ifjúságomat. Az a szoros belső kapcsolat, amely engem titeletek, ezredem fiai, összeköt, csak akkor fog elszakadni, ha odaát a tulvilágon harsan meg a Marschmarsch, amely engem kiszólít ebből az életből. Kedves, régi huszárezredem, hurrá, hurrá, hurrá! Vilmos trónörökös.

— **Debrecen államsegélye.** A belügyminiszter ma értesítette Debrecen város tanácsát, hogy az államsegélyből Debrecen részére járó 65,000 korona államsegélyt, amely a rendőrség fejlesztésére fordítandó, a debreceni m. kir. adóhivatalnál folyóvá tette s ott az a polgármester nyugtájára fölvehető.

— **A Széchenyi-lakoma szónoka.** A „Pol. Ért.” jelenti, hogy a Nemzeti Kaszinó rendezési közgyűlését az idei február elsején, vasárnap tartja. Ugyanezen a napon lesz a Széchenyi-lakoma, amelynek szónoka, értesüléseink szerint, Wekerle Sándor lesz.

— **Katonai kinevezések.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király Winkler Jenő, Ezry Miklós, Fischer Ernő, Balogh Ferenc, László Miklós, Klein Soma, Löwy Imre tartalékos hadapródokat és hadapródjelölteket a 39. gyalogezredben zászlóskká nevezte ki. Jedlicska Albertet és Fross Ferencet pedig zászlóskká lett kinevezésük mellett a 17. gyalogezredből a 61. gyalogezredhez helyezte át.

— **Házasodik a velszi herceg.** Londonból táviratozzák: György angol királyt az aténi koronázó-ünnepségen a velszi herceg fogja képviselni. A „Daily Mail” jelentése szerint az udvarhoz közelálló körökben azt hiszik, hogy a velszi herceg kiküldetésének más oka is van, mint amit hivatalosan mondanak. Hír szerint a velszi hercegnek, aki most husz éves, alkalmat akarnak adni arra, hogy választhasson a görög király legidősebb leány, a tizenhét éves Heléna hercegnő és a cár második leánya, a tizenhét éves Tatjana nagyhercegnő között, aki szintén részt vesz az aténi koronázó-ünnepségen.

— **Tartalékos honvédtisztek továbbképzése.** A tartalékos honvédtisztek számára a helybeli 3. honvédgyalogezred laktanya olvasó-termében a tél folyamán továbbképző és katonai ismereteket terjesztő tiszti előadások (alkalmazó megbeszélések, stb.) tartanak. Január hó 10-én, szombaton délután 4 órától 5 óráig tomesányi Tomesányi Árpád őrnagy tart előadást. Tárgy: Változások az új Szolgálati szabályzat II. részében (Harc-téri szolgálat).

— **Uj távbeszélő központ.** A debreceni kereskedelmi- és iparkamara ezuton hozza érdekeltsége tudomására, hogy Nyirbaktán és Ófehértón (Szabolcs vármegyében) távirat közvetítéssel is megbízott törvényhatósági távbeszélő központ nyílt meg, mely a megnyitással egyidejűleg a teljes belföldi helyközi forgalomba is bevonatott.

— **Petrozsény rendezett tanácsu város-sá akar lenni.** Petrozsényből jelentik: Petrozsény bányaanyagközség lakossága a legutóbbi népszámlálás óta 13,500 lélekre szaporodott. Mozgalom indult meg, hogy a szomszédos Livazény község Petrozsénnyel egyesüljön és ekkor közel 20,000 lakost fog számlálni. Az egyesülést azért akarják, hogy Petrozsény nagyközség 20,000 lakossága rendezett tanácsu várossá alakulhasson át.

— **Tűz az érmihályfalvai állomáson.** Érmihályfalváról jelenti tudósítónk, hogy az ottani vasuti állomáson egy tolató mozdony szikrájától a nagyváradi vonat kalauzkocsija meggyuladt. A kocsit pár perc alatt lángban állott. Az állomás személyzete a kalauzkocsishoz kapcsolt többi személyszállító kocsit igyekezett megmenteni a tüztől. A tolatást végző debreceni tehervonat mozdonyával akarták elhuzatni a waggonokat az égő kalauzkocsitól, a mozdony azonban kisiklott s mintegy tíz méternyi hosszúságban felszakította a pályatestet; megrongálódott s egy váltót összetört. A szolgálattelvő hivatalnok azonnal táviratozott a debreceni állomásra, ahonnan munkások mentek Érmihályfalvára és megjavították a pályát. A kalauzkocsi egészen elhamvadt. A többi kocsit sikerült megmenteni.

— **A mai gyermek előadás iránt,** mely az Uránusban d. u. 3-tól 5-ig és 5-től 7-ig (féltel-helyárak mellett) lesz megtartva, lázas érdeklődés nyilvánul meg. Tömegesen jegyzik elő a számozott helyeket, okulva azon, hogy a ma egy heti előadáson nem vehettek részt és biztosítani akarják magukat, hogy ezt a csodás gyermek-képet, a „Törpék és óriások harca” című nagy látványosságot megláthassák, mely külön e célra és különös gondal összeállított kísérő-műsor keretében kerül bemutatásra.

— **Elfogták a tolvaj szerb katonaszökevényét.** Pár nappal ezelőtt H. Kun Mihály péterszegi (Bihar m.) gazdálkodó följelentést tett a debreceni rendőrségen egy ismeretlen szerb katonaszökevény ellen, aki meglopta. A gazdálkodó kukoricát hozott be eladni; kocsin tette meg falujából az utat, amikor a tépei országuton egy vándorló külsejű ember állította meg s kérte, hogy vegye föl a szekerre. A gazda behozta az illetőt Debrecenbe, aki utközben azt mondotta, hogy szerb katonaszökevény. Debrecenbe érkezve a gazdálkodó betért egy Petőfi-téri üzletbe s a kocsit a katonaszökevényre bizta, aki fölhasználva az alkalmat ellopta a gazdálkodó szürét s több a szekéren levő apróságot és megszökött. A gazdálkodó följelentésére a rendőrség megindította a nyomozást és tegnap este sikerült elfognia. Megállapították, hogy Mileszovics Jánosnak hívják és tényleg szerb katonaszökevény, aki állás és foglalkozás nélkül már hónapok óta csavarog a Hajduságon s ez alatt az idő alatt különböző lopásokat követett el. A rendőrség előzetes letartóztatásba helyezte.

— **A zaberni pör botránya.** Strasszburger Neue Zeitung-nak az a jelentése, hogy Medicus főhaditörvényszéki tanácsos, aki holnap mint elnök fogja vezetni Forstner hadnagy pörének revízióját, az utolsó napokban így nyilatkozott:

— Csütörtökön fölmentik Reutter ezredet, vasárnap pedig fölmentem Forstner hadnagyot.

— **A Szabad Iskola elhalasztott előadása.** A Szabad Iskola tudatja a közönséggel, hogy Vág Lajos, Uj-Tátrafüred igazgatójának téli sportok cím alatt szombatra, folyó hó 10-re hirdetett előadása pár hétre elhalasztatik.

— **Uj szenzáció az Uránusban.** Az Uránus-színház mai új műsorában egy rendkívül érdekes és érdekesítő filmet mutat be, a címe: „Dokk katasztrófa” s mint film produktum, a szezonban egyedül áll. A darab főbb jelenetei a tengeren játszódnak s ezzel kapcsolatosan olyan szenzációs látványosságban részesül a néző, mely hoszu ideig emlékében marad.

— **50%-ot takaríthatunk meg fűtőanyagban,** ha az ajtókat és ablakokat léghuzat elzáróval látjuk el. Kapható **Mentze Henrik** ujdonságok áruházában. Piac-utca 38. sz.

URANUS

Korona-Passage
Telefon 3-28.

Ma délután 3-tól 5-ig és 5-től 7-ig különleges félhelyáru gyermekelőadás. Általános köz-kívánatra bemutatásra kerül: „Törpék és óriások harca. Nagy látványosság 2 felvonásban és a külön e célra összeállított gazdag kísérő műsor.

Szombaton, Vasárnap jan. hó 11-én 12-én

DOKK KATASZTRÓFA

1. A szezon egyedülálló tengeri drámája 1 felv.

1. **Zene.**
2. **A Columbia folyó partjain.** Természetráji felvétel.
3. **A títokza os utca.** Rendkívül kacagató.
4. **A VIDRA.** Állattanulmány. Színes felvétel.
5. **Pupák csereszlelei.** Igen mulatságos jelenetek.
6. **TITI megszőköteti BÉBIT.** Pompás gyermek vígjáték.
7. **A tavasz virágai.** Csodás természeti felvétel.
8. **Bob a hordóban.** Rendkívül kacagató történet.

ELŐADÁSOK: este pontosan 6 órától. Minden kép után van bemenet. Utolsó előadás 10 órától. Rendes helyárak. Bérlet, igazolvány- és trafik-jegyek e műsornál érvényesek.

— **A Zion-egylet mal hangversenyyel egybekötött estéje** iránt széles körben nagy érdeklődés mutatkozik, melyet különben az alábbi különleges műsor bizonyára igazolni fog: Nyitány: Magyar Imre és zenekara. 1. Bevezető conference: Lajthay Károly ur. 2. Táncc-duett: Frenkel Juci urleány és Emerich Tibor ur. 3. Versek: Simonovits Rózsika urleány. 4. Opera-áriák: Popper Margit urleány és Lederer Ferenc ur. 5. Táncc-duett: Bodnár Emmy urleány és Lederer Ferenc ur. 6. Magánjelenet: Lajthay Károly ur. 7. Hegedű, zongorakísérettel: dr. Darvas György ur és Freund Böske urleány. 8. Kuplék: Debreczeni Jenőné urnő. 9. Drámai jelenet: Halassy Mariska urhölgy. 10. Táncc-quartett: Gáspár Géza, Keiner József, Lang Vilmos és Sajó László urak. Jegyek már nagyon korlátozott számban még kaphatók Grósz Nagy Ferenc ur gyógvszertárában, Fekete Jakab, Frank Testvérek, Schwarcz M. L., Aczél Henrik urak üzleteiben és este a pénztárnál.

— **Zerkovitz Emil kalandja.** Newyorkból táviratozzák: Az ellisz-izlandi hatóságnak az a határozata, amely szerint azoknak, akik külföldön párbajvétséget követtek el, megtiltja Amerikában a partra-szállást, diplomáciai beavatkozást provokált. Dumba, a monarchia washingtoni nagykövete Newyorkba táviratozott Zerkovitz Emil igazgatónak és közölte vele, hogy eljárt a washingtoni közmunkaügyi miniszternél, aki megígérte, hogy az ellisz-izlandi elsőfoku határozatot megsemmisíti. Az amerikai lapok állandóan foglalkoznak az esettel és éles hangon elítélik az okatlan határozatot. A „Times”, a „World” és a „Sun” ismételtelen vezércikkben bírálják és oktalannak minősítik a határozatot. A newyorki magyar liga vasárnap tiltakozó mitinget tart. A magyar segítőegyesület hétfőn fog tiltakozó ülést tartani.

— **Öngyilkos urleány.** Pozsonyból táviratozzák: Trnovszky Gizella pozsonyi urleány az anyjának lakásán ma délelőtt brauning-pisztollyal szíven lötte magát és nyomban meghalt. Az öngyilkos leány huszonhét éves volt és tettét szerelmi bánatból követte el.

— **Menyasszonyi ruhaselymek** minden színben, selyemkendők, menyasszonyi koszeruk, fátvok nagy választékban Szabó Lajos fiai cégnél. Rózsa-utca.

— **Debreceni katonák ski-gyakorlaton.** Katonai körökből nyert értesülés szerint a tizenhetedik számú gyaloghadosztály összes ezredeiből a legképzettebb legénység sorából ski-különítményt állítanak össze. Részt vesznek a ski-század formálásában a debreceni 39. és 61., az aradi 33., a nagyváradi 37. és 101., végül a szegedi 46. számú gyalogezredek. Ezt a különítményt Belényesben veszi át Reisinger Oszkár 37-es százados, aki parancsnoka és több szubaltern tiszt élén tanítója lesz a különítménynek. A ski-gyakorlatok Biharfüred környékén folynak le s célpontjuk az örökhóval fedett 1838 méter magas Vlegyásza és az 1849 méter magas Nagy-Bihar. Az összes szükséges felszereléseket, konzerveket és emberenkint négy téli takarót számítva, ágyneműket stb. még november hóban transzportálták Biharfüredre, számítva arra, hogy az első hó lehulltával a belényes-biharfüredi ut teljesen járhatatlan járművek számára. Most méteres hó takarja a bihari hegyek alját s a derék bakáknak ugyancsak erős munkájuk lesz, amíg fölmasírozzák a több mint 25 kilométeres utat. A gyakorlat két héttig tart.

— **Meglopott posztókereskedő.** — Kohn Miksa Csapó-utca 4. szám alatti posztókereskedő ma délelőtt jelentést tett a rendőrségen, hogy üzletéből valaki nagyobb mennyiségű posztót ellopt. A kereskedő már régebben észrevette, hogy üzletéből valaki apródonként lopkodja a különféle posztókat, de följelentést nem tett, mivel azt hitte, hogy ő maga is megcsípheti a tolvajt. Ez azonban nem sikerült s így megtette a följelentést. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **Szönyegek, függönyök, ágy- és asztalterítők, matrácok, flanel takarók, pokrócok** jutányos árban Szabó Lajos fiainál, Rózsa-utca.

— **Meggyilkoltak két hűtlen anarkistát.** Pétervárról táviratozzák: A „Rjecs” jelenti Moszkovából: A város közepén lévő lakásán két fiatal diákot meggyilkolva találtak. Megállapították, hogy anarkista-szervezetnek volt a tagja, de hűtlen lett az anarkizmushoz és ezért volt társaik meggyilkolták őket.

— **Egy aviatikus katasztrófa.** Amsterdamból táviratozzák: Wainmer holland aviatikus tegnap este szerencsétlenül járt. A reptőlőterén, nem messze Amsterdamtól, új gépével próbarepüléseket végzett és mikor a motor kifogástalanul működött, nagyobb utat akart tenni. Elszállott a Maas felett, mikor aztán visszatért, aeroplánja felbillent és belezuhan a folyóba, Wainmert sikerült kihalászni a vízből, gépe azonban elmerült. Az aviatikus az eséskor olyan súlyos belső sérüléseket szenvedett, hogy aligha marad életben.

— **Tűzilárma.** Ma délután öt óra tájt nagyobb fajta tüzet jelentettek a tűzörségnek a Csokonay-utcából. A tűzoltóság teljes apparátussal vonult ki a helyszínre, ahol Kovács László rendőrségi tisztviselőnek 46. szám alatti házában a kéménye gyulladt ki. A kéménytűzet mihamar sikerült elfojtani.

— **Összeégett kisleány.** — Érsekújvárról jelentik: Nyitrabányán Csepi János csendőrmester házában zsirt olvasztottak. Az őrmester másfél éves Mariska leánykája a zsirtól sikos padlón megcsuszott és a földön lévő, forró zsirral telt fazékba esett. Bár a szülők azonnal odaugrottak, de a kisleány már akkor oly súlyosan összeégett, hogy másnap nagy kínok közt kiszenvedett.

— **Rendőri hírek.** Hav Miksa József kir. hg.-utca 38. szám alatt lakó fakereskedő panaszt tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki lakásának udvaráról egy 48 korona értékű ponyvát ellopt.

TÖRVÉNYKEZÉS

§ **Megvádolt ügyvéd.** Fővárosi tudósítónk jelenti: A budapesti büntetőtörvényszéknek Ruzsinka Béla elnökle alatt álló ítélkező tanácsa előtt Mánvoki Gyula dr. ügyvéd állott vádlotként. Szabó Bálint debreceni földbirtokos panaszában előadta, hogy az ügyvédet háromszázötvenegy korona behajtásával bízta meg s ezt a pénzt Mánvoki eltulajdonította. Az ügyvédség sikkasztás miatt vádiratot emelt az ügyvéd ellen. A törvényszék az ügyvéd védekezésének valódiságáról meggyőződött és felmentette a vád alól.

§ **Bűnügyi főtárgyalások.** A debreceni kir. törvényszék a jövő hét folvamán a következő bűnügyi főtárgyalásokat tartja meg: Január 13-án: Dalmi Julianna gyermekölés büntette, Debreczeni József sikkasztás büntette, Szép József lopás büntette.

Január 15-én: Kulcsár Sándor és társa lopás büntette, Varga András család büntette, Czeglédy Zsigmond lopás büntette, Ecsedi János gondatlanságból okozott súlyos testisértés vétsége, Szabó Imre és társa lopás büntette.

Január 17-én: Bácsi János súlyos testisértés büntette, Vona Istvánné gondatlanságból okozott emberölés vétsége, ifj. Kapusi Imre magánlaksértés büntette, Karácson Miklós hatóság elleni erőszak büntette, Szigeti Eszter súlyos testisértés büntette

MINDENFÉLE ÜGYVÉDI NYOMTATVÁNYOK

állandóan raktáron, készen, azonnal kaphatók

HOFFMANN és KRONOVITZ

KÖNYVNYOMDÁJÁBAN

DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 49.

KÖZGAZDASÁG

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitel	840
Osztrák hitel	885
Aranyárnyék	83
Aranyárnyék	718
Aranyárnyék	84
Aranyárnyék	840
Aranyárnyék	718
Aranyárnyék	623-60

Írányzat:

Magánleszámitóllal kamatláb:

Bécs 4 1/8 — 15/16 % Berlin 3 1/2 % London 4 1/2 %

Budapesti gabonátőzsde.

Szár E. (Strasser és Könl) debr. bismányos távirati jelentés	
Január májusra	11-38
októberre	10-88
1914. apr.	11-44
Rosk októberre	8-33
áprilisra	8-71
Zab októberre	7-54
áprilisra	7-12
Tenger 1914. év júl.	6-70
máj	6-38

Közvetítő ártartó.

Debreceni gyárosok tiltakozó gyűlése. Debrecen és környéke gyáripárosai tegnap gyűléseztek és élesen kikelték a máv. eljárása ellen, mellyel a mellékletkeket a gyáripárosok minden megkérdezése nélkül január hó 1-től meglepetésszerűleg 60—100 százalékkal felemelte, amivel újabb súlyos terhet rótt a nyersanyagot egyedül nagy mennyiségben beszerző gyáriparra, de a mezőgazdaságra is. A tarifaemelés ezen előhírnöke ellen mozgalmat indítanak és Szántó Győző indítványára sürgönyileg keresték meg a Magyar Gyáripárosok Országos Szövetségét, hogy tiltakozásukat illetékes helyre juttassa. Különösen felszólaltak a Bihar-megyéből való behozatal újabb drágulása ellen. Bihar-megye ugyanis mint valami külön vámtérület, kiviteli vámszedési jogot nyert, amivel a nyersanyagokat megdrágítja. A közben ső vámok ezen rendszere ellen, mely egyedül Törökországban divatos még, akciót fognak indítani s evégből megkeresték a helyi rokon szaktestületeket is.

A kamatlábleszállítás. Bécsből táviratozzák: Jól értesült pénzügyi körök teljes határozottsággal állítják, hogy az Osztrák Magyar Bank főtanácsa holnap leszállítja a kamatlábat.

A munkanélküliség és a vidéki városok. Fővárosi tudósítónk jelenti: A Munkanélküliség Elleni Kiüzdelem Magyarországi Egyesülete tegnap Földes Béla egyetemi tanár, országgyűlési képviselő elnökle alatt választmányi ülést tartott, amelyben hosszsa vita után Ferenczi Imre dr. titkár előterjesztésére megállapították azt a körlevél-tervezetet, amelyet a jelenleg a vidéki városokban is uralkodó munkanélküliség enyhítése tárgyában egy egyesület az összes városokhoz intéz. A jelenlegi válságra való tekintettel két eszközt ajánl az egyesület: először a közmunkák sürgős összeírását és a szükséges áldozatokkal is előteremtendő eszközökkel való keresztülvitelét és a munkanélküliek számára olyan segélyösszeget, amely lehetővé teszi, hogy azokat legalább januártól március végéig átlag 6 korona heti segéllyel lehessen támogatni.

Fizetéseképtelenségek. A bécsi hitelezői védegyelet a következő fizetéseképtelenségeket jelenti: Jendrusák János Gyulafehérvár, Stein Jakab rövidárúkereskedő Zombolya, Salzer Sándor divatárú Budapest, Váci-körút 15., Löwenberger Károly női ruhakereskedő Budapest Váci-körút 21., Surány Dávid Miskolc, Császár Gergely Kézdivásárhely, Schultier Dezső Budapest, Szász Károly-utca 4., Végh Gyula szics Debrecen. — A Neuer Wiener Kreditoren-Verein a következő fizetéseképtelenségeket jelenti: Hirschfeld Miksa Kispeszt, Roth Sándor kézműáros Fiume.

DALMA

EGÉSZSÉGÉRŐL VAN SZÓ !!! !!! !!! Igyék naponta 1-2 palack

SZT. ISTVÁN : DUPLA : SÖRT
MALATA-

A sörparban korszakot alkotó a **KOBÁNYAI POLGARI SERFÖZDE** ezen világhírű söre, amelyet ma már minden országban utánoznak. Nemcsak a legelvezetesebb üdítő ital, de csodálatos gyógyhatása is van: idegesség, étvágyhiány, véréngesség, ámatlanság tüdő- és gyomorbetegségeknél; ajánlandó abbadozó betegeknek és szoptatóknak is. — Ajánlja: **NOORDEN** tanár Bécsben, **KORANYI** tanár Budapesten, **GLAX** tanár Abbáziában és számos más szakterület. — Bécs és más kényes ízű közönsége évenként két millió palacknál többet fogyaszt ezen magyar sörből.

Kapható minden fűszer- és csemegeüzletben és jobb kávéházban

FŐRAKTÁR ÁRON MANÓ ÉS TARSÁ
DEBRECZEN, IV., SZÉCHENYI-U. 22.
Telefon 82.

MEGHÓDÍTOTTUK A VILÁGOT!

UNDERWOOD LÁTHATÓ IRÁSU ÍRÓGÉP

GEREBEN BÉLA ANDRASSY-UT.

!! Száraz !! tűzifa

legjutányosabb árban **öl- és waggonszámra házhoz szállítva** beszerezhető **HAY KÁROLY ÉS FIA** tűzifaüzletében. Iroda: Debreczen, József kir. herceg-utca 38. szám. Telefon: **276.** Vidéki megrendelések gyorsan eszközöltetnek.

HÁZTULAJDONOSOKNAK

- Debreczeni lakbér-szabályzat . . . 80 fillér
 - Házbér-nyugtakönyvecske . . . 40 .
 - Házirend . . . 40 .
 - Kapuczdula (minden helyiség rézére) . . . 10 .
 - Óras lakás bejelentési lap . . . 10 .
 - Ismét kiadott lakás bejelentési lap . . . 10 .
 - Építés engedély iránti kérvény . . . 10 .
 - Lakhatási . . . 10 fillér-
- ért darabonként kapható

HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
könyvnyomdájában
DEBRECZEN, PIAUZ-UTCZA 49.

DONOGÁN ÉS SOMOSSY

DEBRECZEN,
Kistemplombazár
Hajduvármegye szállítói

Menyasszonyi kelengye, Vászon,
Kész fehérnemű, Női divatkel-
mék, Szőnyegek
Óriási raktára !!

Haszonbérbe - adás.

Ezer holdas birtok nagy dohányengedéllyel, megbízható bérlőknek olcsón bérbeadó. Felvilágosítást ad **Balkányi Béla, Kossuth-utca 32. sz.**

Elismert legjobb motorok!

Messzemenő jótállás! Kedvező fizetési feltételek!

Eredeti KÖRTING DIESELMOTOROK
Álló- és tekervendrszer.

Szivógáz és benzinmotorok. Benzin és nyersolajos oszlopármaturák, magánjáróval is. Meglepető újdonságok! Nyersolajmotorok Meglepető újdonságok gyújtófej, vízbefecskendezés és kompresszor nélkül.

GELLÉRT IGNAC ÉS TARSÁ
mérnöki iroda Budapest, V., Koháry-utca 4. sz.
Saját érdekekben kérjen ajánlatot!

Pálóczi csemege pirula,

nem kell budai, igmándi víz, drasztikus hashajtó szerek, mert egy próbarendelés mindenkit meggyőz, hogy a pirulából 2 szem lefekvéskor, csikarásmentes, fájdalomtalan bő széklet csinál, hasonló mintha sok gyümölcsöt ettünk volna. Amint hogy a gyümölcsök ezen hajtó kivonataiból készül, ásványi vegyszer nincs benne, állandó használata a gyomorrendben tartja, nem kellemetlen vele az aranyér, nincs vértolulás, fejfájás, alhasi bántalmak, puffadások s minden rossz gyomorral járó kellemetlenségek megszűnnek. !! Két szem ingyen !!

Próbadoboz 1 korona. Nagydoboz 5 korona

Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában.
Főraktár: **Jósa és Jóna** drogeriájában és **Kubek S.** gyógyszerárban (Tisza-palota).

Syldivia
A leghűresebb illatszer különlegesség
Calderara és Bankmann
Wien Paris
cs. és kir. udv. szállítók minden városban üzemeltetve kapható

A világhírű és a legújabb rendszerű **BOLINDER NYERSOLAJ-MOTOROK** és azok alkatrészei kizárólag

Ányos Imre cégnél kaphatók
Budapest, VI., Podmaniczky-utca 17. szám.

Legkisebb nyersolajszükséglet! Feltétlen jótállás! Jutányos árak! Kedvező fizetési feltételek! Kérjen díjtalan felvilágosítást és ingyen árjegyzéket!

TELEFON 12-76.

Tíz szög 50 fillér, azontul minden szó 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 fillér. ::

APRÓ HIRDETÉSEK

Vastag betűből kezdő minden szó 10 fill. Apró hirdetések előrefizetendők. ::

Vidékről
apróhirdetéseket legcélszerűbb postautalvánnyal feladni. Az apróhirdetés szövege a postautalvány szelvényén élér. — Zárt levélben is lehet; akkor a hirdetés ára levélbélyegben csatolandó.

Jelleges leveleket
csakis kellő igazolás ellenében ad ki a kiadó hivatal.

Apróhirdetés:
telefonon felvilágosítással nem szolgálunk.

Kiadó:
hivatalunkban a jelleges levelek délelőtt 10—12 óráig adatnak ki. 706

A Debreceni Független Ujság telefon számai:
Szerkesztőség 3—39
Kiadóhivatal 3—39 és 18
Nyomda 18

Levelezés
Jelleges levélnél a hirdetés száma is kériatik.

Gyuri
hát már megint elűről kezdjük a bolondságot, hagyjuk ez egyszer el. Klara.

Szép
kics leány, ne sértődjön meg, hogy ezton batorodom megszólítani. A hü utcai kisérő.

Különte
Mig a kesziet tart az új Béka áruházban Piac- és Hatvan-u. sarkán legújabb faconu selem bluzok 10 korona. Szövet etamin és batizt bluzok 5 korona, 1 vég angol vászon finom szálú 11 korona, egy kesz rumburgi lepedő varrás nélkül 2.40 korona, szövet maradékok 140 cm széles 3 korona. Férfi ingek és fehérneműek remek választékban. Fiu és leánykarunk remek választékban. Csekely bevásárlásnál sok pénzt takaríthat meg a Béka áruházban. 1715

Ha
igazi kisüsti barackpálinkát óhajt, telefonáljon 315. Vadászi, Eötvös-u. 11. 1 liter K 2.44, hazaküldi.

Komuves,
ács és kőfaragó mesteri tanfolyam Ligeti János építész vezetésével, Rákóczi-u. 19. 97

Högyeim!
Egyszeri próba meggyőzi, hogy szelplőt, majmot, pattanást, vimmedit, minden bőrruhságot az országírú ártalmatlan Matild-arcenkőcs, krém és szappan okvetlen elmulasztja. Ha nem, árát minden kibeszélés nélkül visszaadom. Semmi rizikó, próbálja meg. Kapható minden gyógyszer-tárban és drogériában. Főraktárak: Jóna és Jóna és Tóth Béla utóda Kubek Tisza-palota. 2736

Patkányirtó
Hegyesi Sándorné, József kir. herceg-u. 22. sz.

Lakás
Gyönyörű
4 szobás lakás fürdőszobával, légszuszvillagítással — egész modern — május elsejére kiadó. Értekezhetni Miklós-utca 22. a fűszerüzletben.

Egy
nagy pince raktárnak vagy borpincének 1914 február 20-ától kiadó. Szechenyi u. 27. sz. a. Értekezhetni az utcai lakásban ugyanott.

Egy
szoba butor, elegáns, eladó. Fülöp mézkereskedőnél Homokkert-utca 121. 2913

Modern
üzlethelyiség kiadó. Bölyebb felvilágosítás Komlós női feöltőáruházában. Piac-u. 52. Megyeház mellett. 113

Kiadó
azonnal külön bejárattal szépen butorozott szoba. Egnázter 5. emelet.

KIADÓ
bolthelyiség !!
A Kistempombazarban egy 20 év óta fennálló női divat s női konfekciós üzlethelyiség folyó év február hó 1-től albérlébe kiadó. — Értekezhetni özv. Bodánszky Lipótnél Szechenyi-u. 27. sz. a. az utcai lakásban. 99

Püspökladányban a Royal - szállodában
minden időben kényelmes szobák, meleg és hideg ételek kaphatók. Morsékeit arak, pontos kiszolgálás. **Csengő a kapunál.** A n. e. utazó közönség beces partuogását kéri: **Szanto Marton**, tulajdonos. 1891

KIADÓ
PIAC-UTCA 43.
Pótlák S. által birt lakás és az összes helyiségek május 1-re. Értekezni: Kurián órásnál. 116

Állás
Gazdasszonyok
ajánlkozik 26 éves, csinos barna asszony, ki a háztartás minden teendőjének megfelel. Csakis magános urak irjanak. Hlvei Józsefné Nadudvar, Lihom-u. 694. 98

Varrónő
házhoz ajánlkozik vidékre is Morgó-u. 30. 89

Több
rendbeli lakás kiadó, Hatvan-utca 6. sz. alatt.

Heti
fizetéssel arányos testü modelt keres helybeli festő. Kiadóhivatalba „Délután” jellegével irjanak. 122

Munkás
leányok felvétetnek, Honvéd-utca 16.

Gyermektelen
vicházmester felvétetik. Piac 34. Házfelügyelőnél. 108

Egy
fiatal papirkereskedő segéd állást keres. Telefon 11-26.

Ispán
izraelita, fiatal, nős, gyakorlatlalt kerestetik azonálra, románul beszélő. Pataky, Csapó-utca 53.

Íó
családból való fiu fűszerüzletben tanulónak felvétetik, Deutsch, Hatvan-utca.

Ügyes
fodrászegédet azonnal elfogadok, Ivanovics..

Szakácsnő.
ki a főzésben teljes jártassággal bír, jó fizetéssel felvétetik, Rózsa, Szechenyi-utca 32.

Egy
fiatal elegáns nő gazdasszonyi állást keres magános urnál, Boldogfalva 2. sz. André Sándor.

Intelligens
középkorú urleány gyors Method szerint németül tanit. Cim Csapó-utca 54. Kölcsey-utca 1. sz.

Fiatal,
nős kereskedő, magyarul, németül, tótul tökéletesen beszél és ír, szerény fizetéssel bármily állást keres, Neumann, Varga-utca 34.

Nag, ságos asszonyom!
Tisztelettel van szerencsém értesíteni, hogy **Hatvan-utca 36. sz. a.** (keresztépületben)

női szabóságot
nyitottam. A legújabb divat szerint készítek angol és francia női ruhákat, ugymint: kostümöt, ragant, sportruát, püskabátot és színazi köpenyt a legjutányosabb árakon. A főváros, valamint a vidéki városok előkező szatonyjában szerzett sok évi tapasztalattal biztositokot nyújtannak arra, hogy Nagyságot legmesszebb menő igényeit is kielégíthetem, melyre minden igyekezetemmel törekedni fogok. Nagybecsü partuogását kérve, vagyok teljes tisztelettel

Stauber Ferenc.
Adás-vétel

Zongora
jó karban levő, modern, megvetelre kerestetik. Cim Goidkfang, Miklós-u. 11. szám.

Tisztan
kezelt tej házhoz szállítva megrendelhető Glücnél, Darabos-u. 20. 2-64

Szövetkezeti
üzletbe teljes bolti felszerelés megvetelre kerestetik. Ajánlatok ármegejöléssel a kiadó hivatalba kéretnek jan. 12-ig. 114

Tanyertalpu
lompos farku Mackó koma utazási s mindenféle képes mesekönyvek, zsolttarak, imakönyvek, képeslap, fénykép belyeg-albumok, emtekkönyvek, dobozos levélpapírok :: bolti árból 20—30—50—60 százalék engedményel kaphatók **Ha matyánál, Fűvészkert-utca 14.** (Püspöki palotához 5-ik ház.)

Egy
jó karban levő kutszivattyu jutányosan eladó. Beresényi-utca 69.

Karisbadi
olesó porcellán edények, gyönyörű színes szervizek most érkeztek. Ajándéktárgyak nagyon olcsón. Hunyadi-utca 14. szám. 2946

Eladó
vagy bérbeadó egy jó zongora. Értekezhetni Szendrő Sándor urnál, Batthyányi-utca.

29.
számu egyfogatu bérkocsi és hektó diószegi óbor eladó, Meszena-utca 10.

Tej
saját fejésű, házhoz szállítva Fűvészkert-u. 21. Telefon 1095. 89

Gamaton
kétrugós, lemezekkel, albummal, lemezek külön is olcsón eladók. Malomköz 5. 3033

Egy
karikahajós varrógép eladó Nyil-utca 67.

Eladó
esetleg haszonbérbe kiadó a Lamprecht-féle hízaló 5000 négyszögöl föld területtel. Értekezhetni a Debreceni Gazdák Bankjánál, Kossuth-utca 17.

Eladó
Rakovszky-u. 31. sz. és Csapókert, Kinizsi-u. 88. sz. ház. Értekezhetni Kölcsonösszeglyzőben a főpénztárnál.

Eladó
Varga-utca 9. számú ház, udvar, kerttel. Értekezhetni ugyanott. 3039

Egy
díszes és egyszerű petróleum függőlámpa és nagy mosóteknő eladó Csapó-

Tiszán
kezelt tej házhoz szállítva, megrendelhető Glücnél, Darabos-u. 20.

Íó
forgalmu ház fűszerüzlettel elköltözés miatt olcsón megvehető, Pesti-u. 47. sz.

Eladó
a kisállomás és a huszárlaktanyának rövidesen bekövetkezendő kihelyezésével egy utca frontba esendő teljesen modern ház, jelenlegi bérjövövedelem 2000 kor. Adómentessége még 10 év. Fizetés részletekben történhetnek. Cim a kiadóhivatalban.

Bosendorfer
zongora alkalmi vétel, megtekinthető Schmidt zongorarakttárban

Sertes
és marhatrágyát veszek Verhőczy-utca 2. Balogh Zsigmond.

Modern
kredenc és Pfeilvr matt diófa egészen új olcsón eladó. Erzsébet-utca 6.

Eladó
olcsón, kevés pénzzel megvehető a Homokkertben Szabó Kálmán-utca 7. sz. ház, állomáshoz öt perc.

Kit
faj bernáthegyi kutya jutányosan eladó az Uránusban.

ALMÁT
Jonathan hatola, mindenfajta szállit 5 kilós postakosarakban — bérmentve 3 K 20 fillérről utánvétellel. Másodrendű minőség 2 K 80 f. **MOSKOVITZ HENRIK,** Mármrossziget. 117

Tisztelettel értesitem a n. e. közönséget, hogy **férfi szabóműhelyemet Arany Janos-utca 3. sz. alá helyeztem át.** Mérték után letelegeansabb fertuhakát a legjutányosabb árban készíte. Javításokat és vasalásokat legolcsóbb árban készítek. Tisztelettel **BLAU DAVID.** Az Osztr. Magyar bank mellett

Megbízható
keresztény embereket keresek vidékről és helyből azonnal. Cim a kiadóhivatalban.

Üzlet
KA LSBADI
kétszerűtt, valói karisbadi gyarmany, a Deutscha telekben kaph to.

F. usy Karoly
pölgári és katonai cipész Debreczen, Csapó-u. 41. Készíték mindenféle sportcipőket, valamint orthopád cipőket fájós és nyomorék lábakra. Raktáron tartok műhelyemben készült legjobb minőségű férfi-, női és gyermekcipőket 187

TÁRS
kerestetik faipar vállalatához. — Ajánlatok „Világciikk” jeligera a kiadóhivatalba kéretik. 100

!! MEGÉRKEZETT !!
MOSKOVITS JÓZSEF uri szabó divattermébe a legfinomabb angol **DIVAT SZÖVETEK** városi új bérház 26. A nagyérdemű urak pártfogását kéri, tisztelettel:
MOSKOVITS JÓZSEF

Gyomorgörce, kóllka, étvágytalanság és általában gyomorbetegségeknel a legkitűnőbb háziázer a
HOLLANDI GYOMORCSEPPEK
Egy áveg ára 40 fillér.
Kapható **MIRALOVITS JENŐ** gyógyszer-tárában, Debreczenben.